

องค์ประกอบในกระเพาะอาหารของปลาทูน่าที่จับได้ด้วยเครื่องมืออวนล้อมจับ บริเวณมหาสมุทรอินเดียตะวันออก

วัชรพงศ์ ชุ่มชื่น^{๑*} พิธเนตร์ อุทัย^๒ เอกรัฐ วงษ์เขียว^๑ และ ทิราภรณ์ โยระคง^๑

^๑สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเลลึก

^๒ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดน่าน สำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด

บทคัดย่อ

การศึกษาองค์ประกอบในกระเพาะอาหารของปลาทูน่าที่จับได้ด้วยเครื่องมืออวนล้อมจับในบริเวณมหาสมุทรอินเดียตะวันออก จากการสำรวจจำนวน 2 เทียวเรือ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ปี 2554 และเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ปี 2555 โดยเรือสำรวจประมงมหิตล รวบรวมตัวอย่างกระเพาะปลาทูน่าได้ 110 ตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวอย่างกระเพาะที่ได้จากปลาทูน่าท้องแถบ 50 ตัว ปลาทูน่าครีบลีง 56 ตัว และปลาทูน่าตาโต 4 ตัว กระเพาะที่มีอาหารอยู่ในส่วนใหญ่มักมีอาหารเพียงเล็กน้อย และแบ่งกลุ่มขององค์ประกอบในกระเพาะอาหารของปลาทูน่าได้จำนวน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปลากระดูกแข็ง กลุ่มหอยและหมึก กลุ่มครีตาเซียน และกลุ่มอื่นๆ โดยอาหารที่สำคัญของปลาทูน่าท้องแถบ คือ กลุ่มหอยและหมึกเป็น สำหรับอาหารที่สำคัญของปลาทูน่าครีบลีง คือ กลุ่มครีตาเซียน ส่วนปลาทูน่าตาโตมีตัวอย่างกระเพาะที่มีอาหารอยู่ในเพียง 1 กระเพาะ และพบอาหารเพียง 1 ตัว คือ กลุ่มหมึกจำพวก Teutoid squids ทั้งปลาทูน่าท้องแถบ ปลาทูน่าครีบลีง และปลาทูน่าตาโต มีพฤติกรรมการกินแบบผู้ล่าที่กินเหยื่อหรือสัตว์น้ำขนาดเล็กกว่าที่อาศัยและหาอาหารอยู่ในบริเวณวัตถุลอยน้ำ จึงกล่าวได้ว่าวัตถุลอยน้ำมีผลต่อการรวบรวมฝูงปลาทูน่าให้เข้ามาหาอาหารที่เป็นสัตว์น้ำขนาดเล็ก สัตว์น้ำเหล่านี้อาศัยวัตถุลอยน้ำในการเป็นแหล่งหาอาหารและที่อยู่อาศัย

คำสำคัญ : องค์ประกอบในกระเพาะอาหาร ปลาทูน่า อวนล้อม มหาสมุทรอินเดีย

*ผู้รับผิดชอบ : ฤ.ศรีสมุทร ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐ โทร. ๐ ๒ ๓๙๕ ๐๒๒๒

e-mail : W.Chumchuen@Gmail.com

**Stomach Contents of Tuna Caught by Tuna Purse Seine
in the Eastern Indian Ocean**

Watcharapong Chumchuen^{1*} Pittanet U-tat² Aekkarat Wongkeaw¹ and Tirabhorn Yothakong¹

¹Deep Sea Fishery Technology Research and Development Institute

²Nan Inland Fisheries Research and Development Center, Inland Fisheries Research and
Development Bureau

Abstract

The study on stomach contents of tuna caught by purse seine in the Eastern Indian Ocean that operations were 2 cruises, March-May 2011 and April-May 2012 by M.V. Mahidol. There are 110 stomachs were collected and consisted of 50-skipjack tuna (*Katsuwonus pelamis*), 56-yellowfin tuna (*Thunnus albacares*) and 4-bigeye tuna (*T. obesus*). Most of non-empty stomachs were low level of fullness index. Stomach contents were divided into 4 groups as teleost fish, mollusks, crustacean and others. Mollusks were the importance role as forage of skipjack tuna; however, crustacean was the importance role for yellowfin tuna. There is only 1 prey as a teutoid squids was found in a bigeye's stomach. The feeding behavior of skipjack, yellowfin and bigeye tunas are the predator that they forage on smaller fishes which living and feeding around floating objects. The tuna schools associated around the object for forage while smaller fishes were aggregating, feeding and living around it.

Key words : stomach contents, tuna, purse seine, Indian Ocean

*Corresponding Author : Srisamut Rd., Paknam, Muang, Samut Prakan 10270 Tel. 0 2 395 0222
e-mail : W.Chumchuen@Gmail.com